

Віктор Бондар:

«Посеред ночі постукали у двері і вручили мобілізаційну повістку»

Роки пливають, мов весняна повінь, змиваючи на своєму шляху і добре, й погане. Багато чого стерлося з пам'яті

Віктора Бондаря, працівника Костопільського лісгоспу, за плечима котрого майже сорок років трудового стажу. Втім, залишилися моменти, які не підвладні забуттю. Такі, скажімо, як участь у ліквідації Чорнобильської аварії.

У той час Віктор Бондар працював машиністом баштового крана на Костопільському домобудівному комбінаті. Посеред травневої ночі його несподівано розбудили, вручили мобілізаційну повістку і разом з групою костопільчан відправили в Чорнобильську зону.

Про те, що там відбувалося, Віктор Олександрович розповів нашому кореспонденту

- Посеред ночі 13 травня 1986 року почув стукіт у двері. Коли відчинив, побачив перед собою молодого хлопчину, який представився посильним райвійськкомату. Він дістав з папки журнал та повістку і сказав, що через годину мені треба бути у військкоматі. Я розписався в журналі про отримання повістки і почав розмірковувати, що робити далі. Втім, часу на роздуми вже не залишалося. У той час жарти з військкоматом не проходили, і я почав збиратися.

Біля військкомісаріату в око впав автобус ЛАЗ. Тих, кого викликали по повістках, на ньому доставили в Городище, де розміщувався хімічний батальйон. Разом зі мною сюди прибули костопільчани Валерій Кундас, Вячеслав Левчук, Микола Козачок, Микола Бudyкo, Анатолій Котович, Олександр Мілейко, Юрій Лап'юк, Анатолій Петрик, Василь Ткачук, Юрій Воробей, Олександр Переходько, Володимир Сьомак... Там нас періодягли у військову форму, поділили на екіпажі і кожному видали сухі пайки на три доби. Перед цим, у 1985-му році, я тут проходив військові навчання, тому був знайомий з начальником штабу та командиром військової частини. Вони повідомили мені, що нас відправлять у Чорнобиль.

З військової частини виїжджали колоною вночі, 14 травня. Їхали по трасі в напрямку Києва. Увечері добралися до села Орane Іванківського району Київської області. Там безпосередньо в машинах заночували. Вранці почали розбивати наметове містечко. Крім нашої 880-ї окремої роти хіміків-розвідників дозиметричного контролю Прикарпатського військового округу, там розміщувалося ще багато різних військових частин зі всього Радянського Союзу. Нас поділили на групи і за кожною закріпили відповідний об'єкт на атомній станції, на якому треба було вимірювати радіаційний фон. Мені випав електроцех. На атомну станцію нас до-

ставляли на БРДМах солдати строкової служби. У перші дні працювали цілодобово, а в медичні карточки записували по шість годин. Кожному на спецодяг чіпляли спеціальні пластинчасті дозиметри з білими таблетками, які накопичували дозу радіації. Після кожної зміни ми їх знімали і здавали до медичного пункту. Про те, хто яку набрав дозу, не казали. Ті, хто отримав 25 ренген, підпадали під звільнення та відправлялися додому. У моїй пам'яті назавжди залишиться картина, яку побачив у Чорнобильській зоні. Як їхали туди, зупинилися в одному селі, розташованому на березі річки Тетерев. Там у хатах були забиті дошками хрест-навхрест вікна і двері, а криниці обтягнуті целофановою плівкою або ж брезентом. У самому Чорнобилі на балконах висіла білизна, біля будинків стояли велосипеди, мотоцикли та легкові автомобілі, а в місті було безлюдно. По лісах самотньо блукали корови та коні. Якось зустріли стареньких діда і бабу, які, незважаючи на заборону, повернулися до своєї домівки. Вони саме відривали дошки із забитих вікон. Сказали, що не можуть жити там, куди їх виселили.

Мене відправили додому у третю партію. У військкоматі попросив, щоб дали хоч день на відпочинок, але про це і слухати не захотіли. Тож уже наступного дня вийшов на роботу. Стаж на домобудівному комбінаті сягнув 25 років, а у 2005-му пішов у лісгосп. Перших десять років працював на баштовому крані, а останніх п'ять – верстатником деревообробних верстатів лісопромислового комплексу.

Сьогодні Віктор Бондар очолює Костопільську районну організацію «Об'єднання учасників ліквідації аварії на ЧАЕС», яка в силу своїх можливостей відстоює інтереси людей, котрі брали участь у ліквідації чорнобильського лиха.

Олександр НИКОНЧУК